

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΦΡΕΑΡ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ

Εἰς τὴν πόλιν Νεάπολιν (Nablus) τῆς Σαμαρείας, μεταξύ τῶν ὁρέων Γαριζίν καὶ Γεβάλ, εὐρίσκεται τὸ Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Εἰς τὸ Φρέαρ τοῦτο προσῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις ἐκ τοῦ παρακειμένου χωρίου Συχάρ, «ἵνα ἀντλήσῃ ὕδωρ» (Ἰω. 4,7). «Ἐπὶ τῇ πηγῇ ταύτῃ ὁ Ἰησοῦς οὕτως ἐκαθέζετο, κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας» (Ἰω. 4,6), ἐνῶ «οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπελελύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφάς ἀγοράσωσιν», (Ἰω. 4,8).

Εἰς τοῦτο ἡ Σαμαρεῖτις συνήντησε τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος προφάσει δίψης συνδιελέχθη μετ' αὐτῆς καὶ ἀπεκάλυψεν αὐτῇ τὰ τοῦ βίου αὐτῆς, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν ὅτι «Πνεῦμα ὁ θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας Αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», καὶ ἐδήλωσεν αὐτῇ ἀπεριφράστως ὅτι Αὐτός, «ὁ λαλῶν μετ' αὐτῆς, εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου», ὁ δυνάμενος νὰ δώσῃ αὐτῇ νὰ πῖῃ τὸ ὕδωρ τὸ πνευματικόν, τὸ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα: «...ὃς δ' ἂν πῖῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον». (Ἰω. 4,14).

Τὸ προσκύνημα τοῦτο κατὰ τὸν ἀοίδιμον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Τιμόθεον θέμελην καὶ ἄλλους συγγραφεῖς εἶναι τὸ «παρθενικόν», ἥτοι τὸ γνησιώτατον προσκύνημα. Τοῦτο, «ἦν πηγὴ τοῦ Ἰακώβ εἰς τὸ χωρίον, ὃ ἔδωκε Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ» (Ἰω. 4,5-6). Τὸ προσκύνημα τοῦτο ἔχει ἀγιάσει διὰ τῆς παρουσίας Αὐτοῦ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, συνομιλῶν τῇ Σαμαρείτιδι, τὴν μετέπειτα Ἀγία Μεγαλομάρτυρι καὶ Ἰσαποστόλῳ Φωτεινῇ, ὡσαύτως διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ὁ κατὰ τὴν 16^η / 29^η Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1979 μαρτυρήσας ἐν αὐτῷ καὶ προσφάτως εἰσαχθεὶς εἰς τὰς δέλτους τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἀγίων Ἀγιοταφίτης ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης ἱερομάρτυς Φιλούμενος.

Πέριξ τοῦ προσκυνήματος τούτου τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων διετῆρει ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Ἀγίας Ἑλένης ἱερὸν ναόν, ὁ ὁποῖος ὑφίστατο τὰς συνεπείας τῶν ἱστορικῶν ἀλλαγῶν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῇ. Τὸν ναόν τοῦτον εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἀνεγείρῃ ἐκ θεμελίων ὁ Μητροπολίτης Γάζης Σωφρόνιος, οἰκονομικαὶ δυσκολίαι ὅμως, κυρίως ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἐξῆς, ἐκράτουν τοῦτον ἡμιτελῆ καὶ ἄστεγον. Ἡ θεία Πρόνοια φαίνεται ὅτι ἐφύλασσε τοῦτον διὰ τὸν Ἀρχιμανδρίτην π. Ἰουστῖνον, τὸν ἡγούμενον τοῦ Φρέατος κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν. Οὗτος δι' εὐφυοῦς ἀρχιτεκτονικῆς ἐμπνεύσεως, δι' αὐτενεργείας θαυμαστῆς, διὰ κόπων καὶ μόχθων ποικίλων, καὶ διαρκούσης τῆς «ἰντιφάντα», διὰ δωρεῶν τῶν εὐλαβῶν προσκυνητῶν ἀπετελείωσε τὸν ναόν καὶ ἀνέδειξεν αὐτόν παμμεγέθη, περικαλλῆ καὶ καλαίσθητον, ὥστε νὰ παραμένῃ καύχημα καὶ κόσμημα τοῦ Πατριαρχείου, τοῦ προσκυνήματος καὶ τῆς πόλεως.

Τὸν Ναόν τοῦτον, ἀφιερωμένον εἰς τὴν Ἀγίαν Φωτεινὴν τὴν Σαμαρείτιδα (τὸ κεντρικόν κλίτος αὐτοῦ), εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Φιλούμενον (τὸ νότιον κλίτος) καὶ τὸν ἅγιον Ἰουστῖνον τὸν φιλόσοφον καὶ μάρτυρα, τὸν ἐκ Νεαπόλεως καταγόμενον, (τὸ βόρειον κλίτος), ἐνεκαίνιασε ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ' τὴν 17^η/30^η Αὐγούστου τοῦ ἔτους 2008, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μετεκομίσθησαν εἰς τὸ παρεκκλήσιον αὐτοῦ τὰ λείψανα τοῦ

Ἀγιοταφίτου Ἱερομάρτυρος Φιλουμένου.

Εἰς τό ἱστορικόν προσκύνημα τοῦτο καί τόν Ναόν τοῦτον κατηνύθη ἐξ Ἱεροσολύμων τήν πρωίαν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, 19^{ης} Ἀπριλίου /2^{ας} Μαΐου 2010, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ΄ μετά συνοδείας Ἀρχιερέων καί Ἱερέων τοῦ Πατριαρχείου.

Μετά διαδρομήν μιᾶς ὥρας, φθάσας ὁ Μακαριώτατος εἰς τόν ἱερόν Ναόν τοῦ Φρέατος, ἐγένετο δεκτός μετά θερμῆς ὑποδοχῆς παρά τοῦ ἡγουμένου τοῦ Φρέατος καί ἀνακαινιστοῦ τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Μονῆς Πανοσιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου π. Ἰουστίνου, τῶν Ἱερέων τῶν περιχώρων καί τῶν Δημοτικῶν καί Νομαρχιακῶν Ἀρχῶν τῆς Νεαπόλεως, τῶν Ραφιδίων καί τῶν περιχώρων Τουμπάς, Μπουρκίν καί Ζαμπάπδε.

Μετά μικράν παραμονήν εἰς τό ἡγουμενεῖον, ὁ Μακαριώτατος εἰσῆλθεν εἰς τόν Ναόν καί ἠύλōγησε τό ἐκκλησίασμα, τῶν ψαλτῶν ψαλλόντων τό «Εἰς πολλά ἔτη Δέσποτα» καί ἤρξατο τῶν Καταβασιῶν, προεξάρχων τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθοῦ καί ἐν συνεχείᾳ τῆς θ. Λειτουργίας, συλλειτουργοῦντων Αὐτῷ τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Γεράσων κ. Θεοφάνους, τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Θαβωρίου κ. Μεθοδίου καί ἱερέων Ἀγιοταφιτῶν, ἀλλά καί ἱερέων τοῦ ἀραβοφώνου ποιμνίου, συμπροσευχομένων τῶν ἡγουμένων τῶν ἱερῶν Μονῶν τῆς ἐρήμου τοῦ Ἰορδάνου καί μετέχοντος ἐν εὐλαβείᾳ πολυεθνικοῦ μέν ἀλλ' ὀρθοδόξου πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, παρουσίᾳ τοῦ Νομάρχου καί Δημάρχου Νεαπόλεως.

Μετά τήν θ. Λειτουργίαν ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε τόν θεῖον λόγον εἰς τοὺς πιστοὺς ἑλληνιστί καί ἀραβιστί, ὡς ἔπεται:

«Ἀγαλλιάσθω σήμερον παιδρῶς ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ, ὅτι Χριστός πεφανέρωται, σαρκούμενος ὡς ἄνθρωπος, ἵνα τόν Ἀδάμ ἐξάρῃ τῆς κατάρας παγγενῆ· καί θαυμαστοῦται θαύμασιν, ἐν Σαμαρείᾳ προσαικόμενος· γυναικί δέ παρέστη, ὕδωρ ζητῶν, ὁ νεφέλης ὕδασι περιβαλλόμενος. Διό πάντες οἱ πιστοί προσκυνήσωμεν, τόν δι' ἡμᾶς ἐκουσίως πτωχεύσαντα, εὐσπλάχνῳ βουλῇ», ψάλλει ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς προσκυνηταί.

Ἀγάλλεται ὄντως σήμερον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί μάλιστα ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολυμῶν καί παιδρῶς πανηγυρίζει ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ τῆς πόλεως τῆς Σαμαρείας, διότι εἰς αὐτόν τοῦτον τόν ἱερόν τόπον, ἐπὶ τό φρέαρ τοῦ Ἰακώβ (τοῦ Πατριάρχου) ἔλαβε χώραν τό μέγα καί θαυμαστόν γεγονός τῆς φανερώσεως δηλονότι τοῦ Θεοῦ Λόγου Χριστοῦ εἰς τήν Σαμαρείτιδα γυναῖκα, τήν μετέπειτα ἀναδειχθεῖσαν ἀπόστολον τοῦ σωτηριώδους κηρύγματος καί μάρτυρα τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.

Καί ὁ μέν Χριστός ἦλθεν ἐπὶ τήν πηγὴν τοῦ Ἰακώβ, διὰ νά γνωρίσῃ «τήν δωρεάν τοῦ Θεοῦ Πατρός» εἰς τήν ὑπὸ τοῦ πολεμήτορος ἐχθροῦ, τοῦ διαβόλου, θηρευομένην Σαμαρείτιδα γυναῖκα.

Ἡμεῖς δέ ἦλθομεν τῇ χάριτι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Πνεύματος τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ

τήν πηγήν ταύτην (τοῦ Ἰακώβ), διὰ νά διατρανώσωμεν πρῶτον, τήν ἐν Χριστῷ ὁμολογίαν: ὅτι «Πνεῦμα ὁ θεός καί τούς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», (Ἰω. 4,24). Τοῦτο σημαίνει ὅτι πρέπει νά λατρεύωμεν τόν θεόν μετά προσηλώσεως τῆς διανοίας καί μετά θερμῆς διαθέσεως τῶν ἐσωτερικῶν μας δυνάμεων. Ἡ λατρεία, τήν ὁποίαν ζητεῖ παρ' ἡμῶν ὁ θεός, εἶναι πρᾶξεις, ἐν τῇ ὁποίᾳ πᾶσαι αἱ δυνάμεις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου μετά θερμότητος καί πάσης προθυμίας συνδυάζονται οὕτως, ὥστε καί ἡ διάνοια καί ἡ θέλησις καί ἡ καρδιά νά δεσμεύονται ἐξ ἴσου εἰς θεραπείαν καί ὑπηρεσίαν τοῦ θεοῦ. Λατρεύειν τόν θεόν ἐν Πνεύματι καί ἀληθείᾳ σημαίνει τήν ὑπαγωγήν ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης ἡμῶν φύσεως εἰς τόν θεόν. Εἶναι ἀφύπνισις τῆς συνειδήσεώς μας ὑπό τῆς ἀγιότητος τοῦ θεοῦ, ὁ χορτασμός τῆς διανοίας μας ὑπό τῆς ἀληθείας Του, ἡ κάθαρσις τῆς φαντασίας μας ὑπό τοῦ ἀποθέτου κάλλους Του, ἡ διάνοιξις τῆς καρδιᾶς μας ὑπό τῆς ἀπείρου καί φιλανθρώπου ἀγάπης του, ἡ ὑποταγή τῆς θελήσεώς μας εἰς τό θέλημά Του.

Κατά δεύτερον, ἤλθομεν, ἀγαπητοί μου, εἰς τήν πηγήν ταύτην, διὰ νά ἀντλήσωμεν οὐχί μόνον τό φυσικόν ὕδωρ ἐκ τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ, ἀλλά κυρίως τό πνευματικόν ὕδωρ ἐκ τῆς πνευματικῆς πλέον πηγῆς τοῦ εὐχαριστιακοῦ ποτηρίου τοῦ Κυριακοῦ σώματος καί αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Ἦλθομεν, λέγω, διὰ νά γίνωμεν κοινωνοί τῆς μεγάλης πίστεως τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, τῆς μετανοίας καί τῆς ἀληθινῆς προσκυνήσεως τῆς Σαμαρείτιδος γυναικός, ἀλλά καί τοῦ μαρτυρίου τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Ἐπί πλέον δέ ἤλθομεν, διὰ νά τιμήσωμεν τόν μιμητήν καί νέον Αὐτῆς ἱερομάρτυρα Ἅγιον Φιλούμενον τόν Ἀγιοταφίτην.

Τό παράγγελμα τοῦ Χριστοῦ: «Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καί νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοί προσκυνηταί προσκυνήσουσιν τῷ Πατρί ἐν Πνεύματι καί ἀληθείᾳ· καί γάρ ὁ Πατήρ τοιούτους ζητεῖ τούς προσκυνοῦντας Αὐτόν», (Ἰω. 4,23), δέν ἀπευθύνεται μόνον πρός τήν Σαμαρείτιδα γυναῖκα τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλά πρός πάντας τούς ἀνθρώπους καί πρός ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν.

Ἀπευθύνονται δέ οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Χριστοῦ διὰ στόματος τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ. Τῆς ἐκκλησίας, «ἣν ἐκτίσω τῷ τιμίῳ αἵματι Αὐτοῦ». Ἡ ὥρα δέ καί ἡ χρονική στιγμή τῶν ἀληθινῶν καί πραγματικῶν προσκυνητῶν Αὐτοῦ δέν εἶναι τό αὔριον, ἀλλά εἶναι τό τώρα, «ἄλλ' ἔρχεται ὥρα καί νῦν ἐστίν».

Ἑρμηνεύων τούς λόγους τούτους ὁ ἱερός Χρυσόστομος, λέγει: «Μή νομίσης, φησί, ταύτην τοιαύτην εἶναι τήν προφητείαν, ὡς μετά πολύν γενήσεσθαι χρόνον· τά γάρ πράγματα ἐφέστηκεν ἤδη καί ἐπὶ θύραις ἐστι».

Αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἀλήθειαν «τῆς δωρεᾶς τοῦ θεοῦ», (Ἰω. 4,10), γνωρίσασα ἡ Σαμαρεῖτις γυνή μετά τῶν γενομένων εἰς αὐτήν ἀποκαλύψεων ὑπό τοῦ Μεσσίου Χριστοῦ, ἐγκατέλειπε τά πάντα ἄνευ δευτέρας σκέψεως, ἄνευ τινός ἀναβολῆς καί ἐζήτει ἀπό τόν Χριστόν, τήν πνευματικὴν πλέον πηγήν, ὕδωρ ἀλλόμενον, ὕδωρ πνευματικόν, ὕδωρ αἰώνιον. «Ἀφῆκεν οὖν τήν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή καί ἀπῆλθεν εἰς τήν πόλιν ... », (Ἰω. 4,28).

Ἡ σήμερον ἐορταζομένη Ἀγία Φωτεινή ἡ Σαμαρεῖτις, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, μᾶς καλεῖ νά γίνωμεν μιμηταί αὐτῆς. Μὲ ἄλλα λόγια, καλούμεθα νά ἀφήσωμεν τήν ὑδρίαν τῶν ἀσθενειῶν καί παθῶν, δηλονότι τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καί νά ἀπέλθωμεν, νά προστρέξωμεν εἰς τήν πόλιν τοῦ θεοῦ τήν ἁγίαν, εἰς τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, διὰ νά πῖωμεν «οὗ ἐγώ δώσω, αὐτῇ λέγει ὁ Χριστός, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τόν αἰῶνα».

Χριστός Ἀνέστη».

Ἡ θ. Λειτουργία ἐτελειώθη ἐν τῇ θ. Εὐχαριστίᾳ, μεταδοθείση τοῖς πιστοῖς ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου. Μετά τό πέρας τῆς θ. Λειτουργίας ἐγένετο ἱερά λιτανεία περίξ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ καί ἠκολούθησε δεξίωσις εἰς τό ἡγουμενεῖον, ὅπου οἱ μαθηταί τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Μπετζαλλᾶ ἔψαλαν εἰς τόν Μακαριώτατον μέ ἐπιτυχίαν ἀναστάσιμα τροπάρια ἑλληνιστί καί ἀραβιστί καί τόν πολυχρονισμόν Αὐτοῦ καί ἐδέχθησαν ὑπ' Αὐτοῦ πλουσίας τᾶς Πατριαρχικᾶς Αὐτοῦ εὐχᾶς καί εὐλογίας. Μετά τήν δεξίωσιν ἠκολούθησε πλουσία τράπεζα εἰς πάντας.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

ngg_shortcode_0_placeholder